

**Protokoll fört vid årsstämma med aktieägaren i
Systembolaget Aktiebolag, 556059-9473, den 24 april 2014 i
Stockholm**

Närvarande aktieägare

Staten, genom departementsrådet Per-Anders Sunesson,
Socialdepartementet, enligt fullmakt, Bilaga 1.

Närvarande är också bland annat följande personer

Från ägaren:

Barn- och äldreminister Maria Larsson, Socialdepartementet
Rättschefen Lars Hedengran, Socialdepartementet

Från styrelsen:

Styrelsens ordförande Cecilia Schelin Seidegård, vice ordförande Kerstin
Wigzell, styrelseledamöterna Thord Andersson, Crister Fritzson, Mona
Sahlin, Carl B Hamilton och Sven Andreasson samt
arbetstagarrepresentanterna Anna Holgersson och Berit Morén samt
Karin Larsson och Jenny Svensson (suppleanter)

Nominerade nya styrelseledamöter:

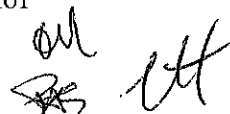
Kenneth Bengtsson (ordförande), Pia Fagerström och Håkan Leifman.

Revisorer:

Auktoriserade revisorn Åsa Lundvall, Ernst & Young
Lekmannarevisorn Christina Oskarsson

Från företagsledningen:

VD Magdalena Gerger
Vice VD Marie Nygren
Vice VD Mikael Wallteg
Chefsjuristen Malin Sandquist
IT-direktören Mattias Forsberg
Personaldirektören Tobias Frohm
Etableringsdirektören Håkan Johansson
T.f. Ekonomidirektören Lars Granlöf

1. Stämman öppnande

Stämman öppnas av styrelsens ordförande Cecilia Schelin Seidegård.

2. Val av ordförande vid stämman

Stämman beslutar att utse rättschefen vid Socialdepartementet, Lars Hedengran, till ordförande vid stämman.

Lars Hedengran tackar för visat förtroende.

3. Upprättande och godkännande av röstlängd

Det konstateras att staten är ägare till samtliga aktier i Systembolaget Aktiebolag och att staten har befullmäktigat departementsrådet Per-Anders Sunesson att företräda staten på stämman, Bilaga 1.

Förteckning över närvarande aktieägare enligt nedan godkänns att gälla som röstlängd.

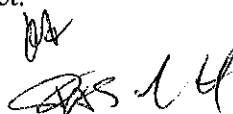
Närvarande aktieägare	Antal aktier	Antal röster
Staten företrädd av departementsrådet Per-Arne Sunesson	360 000	360 000

4. Stämmans ordförande utser protokollförare

Ordföranden utser chefsjuristen Malin Sandquist till protokollförare vid dagens stämma.

5. Val av en eller två justerare

Departementsrådet Per-Anders Sunesson väljs att jämte stämmans ordförande justera protokollet.

6. Godkännande av dagordning

Stämman **godkänner** föreslagen dagordning med tillägget att det under dagordningens punkt 20, Beslut om förändrade ekonomiska mål, även ska fattas beslut om ny ägaranvisning. Ägaranvisningen föreslås justeras på så sätt att de ekonomiska målen i anvisningen ändras i enlighet med framlagt förslag. Förslag till ny ägaranvisning har tagits fram, Bilaga 2.

7. Beslut om närvarorätt för utomstående

Stämman **godkänner** att utomstående (andra än ägaren och riksdagsledamöter) får närvara vid stämman.

8. Fråga om stämman blivit behörigen sammankallad

Det antecknas att kallelsen överlämnades till ägaren den 27 mars 2014, vilket är fyra veckor före stämman. Vidare annonserades kallelsen i Post- och Inrikes Tidningar och på Systembolagets webbplats den 27 mars 2014. Samma dag annonserades i Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet att kallelse hade skett. Det konstateras därmed att kallelse har skett i enlighet med bolagsordningen.

Det antecknas att kallelsen dessutom överlämnades till riksdagens centralkansli den 27 mars 2014.

Stämman förklaras behörigen sammankallad.

9. Framläggande av a) årsredovisningen och revisionsberättelsen, b) bolagsstyrningsrapporten c) hållbarhetsredovisningen, och d) revisorernas granskningsrapport enligt 7§ lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m.

Årsredovisning och revisionsberättelse, bolagsstyrningsrapport samt hållbarhetsredovisning, allt för verksamhetsåret 2013, läggs fram. Det antecknas att ägaren tidigare har fått del av uppräknade handlingar samt att föredragning, utöver vad som antecknas nedan, därför inte begärs.

Revisionsberättelsen föredras sammanfattningsvis av auktoriserade revisorn Åsa Lundvall. Det noteras även att granskningsrapporten enligt 7§ lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m. har lämnats över till ägaren, Bilaga 3.

Årsredovisningen, revisionsberättelsen, bolagsstyrningsrapporten och hållbarhetsredovisningen lämnas utan synpunkter.

10. Redogörelse för det gångna årets arbete a) anförande av styrelsens ordförande Cecilia Schelin Seidegård och b) anförande av verkställande direktören Magdalena Gerger

Det antecknas att styrelsens ordförande Cecilia Schelin Seidegård och verkställande direktören Magdalena Gerger håller varsitt anförande.

11. Beslut om a) fastställelse av resultaträkningen och balansräkningen, b) dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen, och c) ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och den verkställande direktören

Stämman **beslutar** att fastställa den av styrelsen och verkställande direktören i ansvarsredovisningen, del 2, sidorna 22-25, avlämnade resultat- och balansräkningen för bolaget.

Stämman **beslutar** om dispositioner av bolagets vinst i enlighet med fastställd balansräkning och enligt styrelsens och verkställande direktörens förslag i ansvarsredovisningen, del 2, sidan 45. Det antecknas att utdelningen om 286 584 896 kronor är planerad att utbetalas till ägaren den 2 maj 2014.

Stämman **beslutar** att bevilja styrelsen och verkställande direktören ansvarsfrihet gentemot bolaget för den tid som redovisningen omfattar.

12. Redovisning av ersättningar och tillämpningen av tidigare beslutade riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare

Styrelsens ordförande Cecilia Schelin Seidegård redovisar ersättningar och tillämpning av tidigare beslutade riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare.

I not 5 i ansvarsredovisningen, del 2, finns ersättningarna till verkställande direktören, vice verkställande direktörer och övriga i företagsledningen redovisade.

På styrelsesammanträde i juni 2013 beslutade styrelsen att höja ersättningen till den verkställande direktören och de vice verkställande direktörernas enligt följande:

Lönerevision fr.o.m. den 1 juli 2013 för VD och vice VD

Ytterligare höjning för Marie Nygren fr.o.m. den 1 oktober 2013

	Lön 2012	Höjning	Ny lön	%	Kommentar
Magdalena Geger	270 000	27 000	297 000	10	7 % sedvanlig lönerevision, 3 % anpassning till marknadsmässig lön
Mikael Wallteg	166 300	7 484	173 785	4,5	
Marie Nygren	163 400	35 213	198 613	21,5	6,25 % sedvanlig lönerevision, 1 okt 2013 permanentades rollen som Kommunikationsdirektör och lönen höjdes med 14,4%

Av den verkställande direktörens höjning utgjorde 7 % sedvanlig lönerevision, medan den ytterligare höjningen med 3 % gjordes utifrån dels fortsatt goda prestationer, dels en kartläggning av marknadsbilden som styrelsen hade låtit göra och som visade att verkställande direktörens lön låg under jämförelsemarknadens undre kvartil. Den extra höjningen syftade alltså till att anpassa verkställande direktörens lön till gällande riktlinjer som anger att lönen ska vara konkurrenskraftig.

Enligt styrelsebeslut reviderades även pensionsnivån för verkställande direktören från 27,5 % till 30 % av den fasta lönen.

När det gäller vice verkställande direktör Marie Nygren ska särskilt noteras att hennes roll som t.f. Kommunikationsdirektör permanentades den 1 oktober 2013 och att hon då fick ytterligare ett lönepåslag om 14,4 %.

Efter samråd med verkställande direktören beslutade ersättningsutskottet vid 2013 års lönerevision om lönepåslag för övriga i företagsledningen enligt följande:

Lönerevision fr.o.m. den 1 juli 2013 för ledande befattningshavare:

Namn	Lön 2012	Höjning	Ny lön	%	Kommentar
Malin Sandquist	120 000	13 120	133 120	10,7	6,7 % anpassning till marknads-mässig lön, 4 % sedvanlig lönerevision
Håkan Johansson	105 046	7 353	112 399	7	
Mattias Forsberg	134 550	6 997	141 547	5,2	
Ulrika Bennich	139 725	6 567	146 292	4,7	
Tobias Fröhm	119 025	6 189	125 214	5,2	

Lönerevision VD IQ-Initiativet AB:

Magnus Jägerskog	61 500	2 153	63 653	3,5	
------------------	--------	-------	--------	-----	--

När det gäller den tillförordnade ekonomidirektören Lars Granlöf noteras att konsultarvode om 1 730 000 kronor har utbetalats under perioden juni – december 2013. Arvodet har betalats till ett förmedlingsföretag, som i sin tur har betalat 1 356 000 kronor till ett av Lars Granlöf helägt bolag.

Anställningsvillkor, ersättningsstrukturer och ersättningsnivåer för ledande befattningshavare och övriga anställda i Systembolaget och dess dotterbolag följer i allt väsentligt de riktlinjer för anställningsvillkor för ledande befattningshavare som gällt sedan föregående årsstämma. Detta innebär bland annat att den totala ersättningen till ledande befattningshavare inom Systembolaget är rimlig och väl avvägd. Vidare är den totala ersättningen till ledande befattningshavare konkurrenskraftig, takbestämd och ändamålsenlig samt bidrar till god etik och företagskultur. Ersättningen är inte löneledande i förhållande till jämförbara företag utan präglas av måttfullhet. Dessa kriterier är vägledande också för ersättningen till övriga anställda.

Det finns ett undantag som rör pensionsplanen för delar av företagsledningen som på smärre sätt avviker då den nuvarande konstruktionen kan leda till pensionspremier som överstiger 30 % av bruttolönen vilket inte är i linje med regeringens riktlinjer. Pensionsplanen kommer därför att ses över.

Ytterligare en avvikelse från riktlinjerna har skett vad gäller att förtida pension kan påkallas tidigast från 62 års ålder avseende en ledande befattningshavare eftersom denna persons pensionsvillkor redan har omförhandlats en gång tidigare under år 2003. Mer detaljerad information om detta finns i Ansvarsredovisningen, del 2, på sidan 36.

Åsa Lundvall framlägger revisorsyttrande enligt 8 kap 54 § ABL, Bilaga 4.

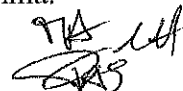
13. Beslut om styrelsens förslag till riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare

Styrelsens ordförande Cecilia Schelin Seidegård föredrar styrelsens i huvudsak oförändrade förslag till riktlinjer för anställningsvillkor för ledande befattningshavare enligt följande:

Riktlinjerna omfattar Systembolagets verkställande direktör och andra personer i företagens ledning ("ledande befattningshavare"). Systembolagets riktlinjer följer regeringens "Riktlinjer för anställningsvillkor för ledande befattningshavare i företag med statligt ägande" beslutade den 20 april 2009 ("regeringens riktlinjer"). Regeringens riktlinjer tillämpas även i Systembolagets dotterbolag.

Den totala ersättningen till ledande befattningshavare inom Systembolaget ska vara rimlig och väl avvägd. Den ska även vara konkurrenskraftig, takbestämd och ändamålsenlig samt bidra till god etik och företagskultur. Ersättningen ska inte vara löneledande i förhållande till jämförbara företag utan präglas av måttfullhet. Dessa kriterier ska vara vägledande också för ersättningen till övriga anställda.

Ersättningen ska bestå av en fast grundlön, eventuell förmånsbil enligt Systembolagets vid varje tillfälle gällande policy, samt pension och försäkringsförmån. Inga former av rörlig lön får förekomma.

Beträffande pensionsförmån ska regeringens riktlinjer tillämpas. Ordinarie pensionsålder är 65 år, men för att möjliggöra ökad flexibilitet kan förtida pension påkallas tidigast från 62 års ålder.

Beträffande uppsägning och avgångsvederlag ska regeringens riktlinjer tillämpas.

Cecilia Schelin Seidegård redovisar hur frågor rörande anställningsvillkor för ledande befattningshavare bereds och beslutas enligt följande:

Frågor om anställningsvillkor för ledande befattningshavare inom Systembolaget bereds av ersättningsutskottet som är ett utskott under styrelsen. Beslut om anställningsvillkor för verkställande direktören samt de två vice verkställande direktörerna fattas av styrelsen efter beredning av ersättningsutskottet. Beslut om anställningsvillkor för övriga ledande befattningshavare fattas av ersättningsutskottet i samråd med verkställande direktören. Innan det fattas beslut om enskild ersättning ska det finnas skriftligt underlag som utvisar bolagets kostnad.

Cecilia Schelin Seidegård redovisar hur beredningen av frågor om anställningsvillkor för ledande befattningshavare ska redovisas enligt nedan:

Ersättningsutskottet ska för styrelsen fortlöpande redovisa sin beredning av frågor om anställningsvillkor för ledande befattningshavare.

Verkställande direktören ska för styrelsen årligen redovisa beslut avseende anställningsvillkor för ledande befattningshavare. Verkställande direktören ska även årligen informera styrelsen om hur Systembolaget säkerställt att ersättningen till övriga anställda bygger på ersättningsprinciperna i riktlinjerna.

Stämman **beslutar** att anta av styrelsen föreslagna "Riktlinjer för anställningsvillkor för ledande befattningshavare i Systembolaget AB" och konstaterar att dessa är förenliga med regeringens riktlinjer.

14. Beslut om ändring av bolagsordningen

Stämman **beslutar** att anta ändrad bolagsordning enligt framlagt förslag, Bilaga 5.

15. Redogörelse för aktieägarens förslag till beslut om arvoden, styrelseledamöter, styrelseordförande och revisor

Det antecknas att uppgift om vilka som nominerats till bolagets styrelse inkom tillsammans med kallelsen till ägaren den 27 mars 2014 och att denna uppgift sedan samma dag har funnits tillgänglig på bolagets webbplats.

Per-Anders Sunesson redovisar nomineringsprocessen i enlighet med vad som har framgått av kallelsen till stämman och vad som anges i statens ägarpolicy och riktlinjer för företag med statligt ägande 2013.

Per-Anders Sunesson redovisar vidare att ansvaret för val av revisorer ligger hos ägaren och att val av revisorer beslutas på årsstämman.

När det gäller arvoden redovisas att jämförelseanalyser har genomförts av arvoden till liknande statliga och privata företag. Föreslagna arvoden för 2014 överensstämmer med statens ägarpolicy enligt vilken arvodet ska motsvara skälig ersättning för den arbetsinsats och det ansvar som uppdragen innebär.

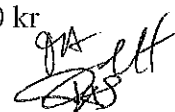
16. Beslut om arvoden till stämموvalda styrelseledamöter, utskottsledamöter och revisorer

Per-Anders Sunesson redogör för de arvoden som har föreslagits utgå till styrelseledamöter, utskottsledamöter och revisorer.

Stämman **beslutar** att arvoden till styrelseledamöter, utskottsledamöter och revisorer för året ska utgå med belopp som anges nedan.

Arvode till styrelsens ledamöter

- styrelsens ordförande: 230 000 kr
- envar av övriga styrelseledamöter: 100 000 kr

Arvode utgår inte till styrelseledamot eller styrelsesuppleant som är anställd i Regeringskansliet eller som är arbetstagarrepresentant.

Arvode till ledamöter i styrelseutskott

För revisionsutskottet:

- ordförande: 40 000 kr
- envar av utskottets ledamöter: 30 000 kr

För ersättningsutskottet:

Arvode utgår inte för arbete i ersättningsutskottet.

Arvode till Systembolagets revisorer

Till det registrerade revisionsbolaget Ernst & Young utgår ersättning enligt särskild överenskommelse.

Till envar av Riksdagsstyrelsen utsedd lekmanarevisor utgår ersättning med 16 000 kr. Lekmanarevisorernas suppleanter arvoderas inte.

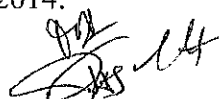
Uppllysning

Det upplyses om att styrelsearvode kan utbetalas som lön, alternativt under vissa förutsättningar, faktureras inom ramen för näringsverksamhet bedriven i styrelseledamots enskilda firma med F-skattsedel eller bolag. Styrelse- och utskottsarvode till styrelseledamot utgår, i den mån uppdraget utförs genom styrelseledamots enskilda firma eller bolag, med tillägg för ett belopp motsvarande de sociala avgifter som Systembolaget därmed inte har att betala.

17. Beslut om antalet styrelseledamöter

Det antecknas att styrelsen enligt bolagsordningen ska bestå av lägst sex och högst nio ledamöter som utses av bolagsstämman.

Stämman **beslutar** att fastställa antalet styrelseledamöter till nio för tiden till utgången av årsstämman 2014.

18. Val av styrelseledamöter och styrelseordförande

Stämman **beslutar** att för tiden till och med årsstämman 2015 till ordinarie ledamöter i styrelsen utse:

Kenneth Bengtsson, ordförande (nyval)

Thord Andersson (omval)

Crister Fritzson (omval)

Carl B Hamilton (omval)

Mona Sahlin (omval)

Kerstin Wigzell (omval)

Pia Fagerström (nyval)

Håkan Leifman (nyval)

Viveca Bergstedt Sten (nyval)

Ordföranden anmäler att arbetstagarrepresentanter till styrelsen utses av Unionen på dess årsmöte den 10-11 maj 2014.

19. Val av revisorer

Det antecknas att bolaget enligt bolagsordningen (§ 6) ska ha en eller två auktoriserade revisorer med eller utan en eller två revisorssuppleanter eller ett registrerat revisionsbolag som revisor, samt tre lekmannarevisorer och tre suppleanter för lekmannarevisorerna. Enligt bolagsordningen (§ 6) är det Riksdagsstyrelsen som utser lekmannarevisorerna och suppleanter för dessa.

Stämman **beslutar** att för tiden till och med årsstämman 2015 utse det registrerade revisionsbolaget Ernst & Young.

Åsa Lundvall meddelar att hon har utsetts till huvudansvarig revisor.

Malin Sandquist anmäler följande avseende övriga revisorer:

Riksrevisionen har meddelat att tidigare års beslut att inte förordna revisor och revisorssuppleant i Systembolaget gäller även för perioden från årsstämman 2014 till och med årsstämman 2015.

Riksdagsstyrelsen har den 26 mars 2014 utsett följande lekmannarevisorer och suppleanter för tiden fram till årsstämman 2015.

Ordinarie

Maria Plass (omval)

Christina Oskarsson (omval)

Maria Lundquist Brömster (nyval)

Suppleanter

Johan Forssell (omval)

Lennart Pettersson (omval)

Christer Engelhardt (nyval)

20. Beslut om förändrade ekonomiska mål och ägaranvisning

Det antecknas att Barn- och Äldreminister Maria Larsson håller ett anförande avseende föreslagna förändringar av de ekonomiska målen, Bilaga 6.

Stämman **beslutar** om förändrade ekonomiska mål och att anta den nya ägaranvisningen i enlighet med framlagt förslag (Bilaga 2).

21. Övrigt

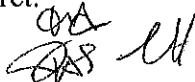
Överlämnande av riktlinjer och information

Staten, genom Per-Anders Sunesson, överlämnar Statens ägarpolicy och riktlinjer för företag med statligt ägande samt bilaga 12 till Riktlinjer för dokumentation (Rapportering till kammarkollegiet samt instruktion för inbetalning av utdelning) till styrelsens ordförande, Kenneth Bengtsson.

Annat ärende som ankommer på stämman enligt aktiebolagslagen eller bolagsordningen

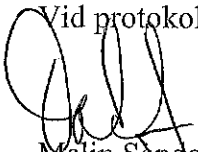
Inget annat ärende anmäls.

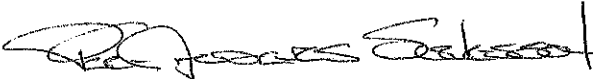
Per-Anders Sunesson framför att ägaren vill rikta ett varmt tack till Systembolagets styrelse, företagsledning och personal för väl genomfört arbete under verksamhetsåret.

22. Stämmans avslutande

Då inget ytterligare ärende föreligger till behandling förklarar ordföranden stämman avslutad.

Vid protokollet:

Malin Sandquist

Justeras:

Per-Anders Sunesson

Lars Hedengran

Socialdepartementet

Statsrådet Larsson

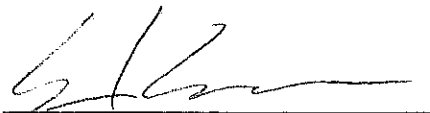
Fullmakt

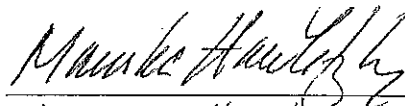
Med stöd av regeringens bemyndigande den 30 november 2006 utser jag departementsrådet Per-Anders Sunesson eller, om han har förhinder, ämnesrådet Kristina Reinholdsson att på stämman den 24 april 2014 i Systembolaget AB företräda och utöva rösträtt för staten som aktieägare i bolaget.

Maria Larsson

Statsrådet Maria Larssons egenhändiga namnteckning bevittnas:

Samuel Sunesson

Minika Hawlitzky

Statens ägaranvisning för Systembolaget AB (org.nr 556059-9473)

antagen vid bolagsstämman den 24 april 2014

1. Bakgrund

Systembolaget Aktiebolag – nedan kallat Bolaget – innehar i Sverige ensamrätten till detaljhandel med spritdrycker, vin och starköl. Denna ensamrätt har ett socialpolitiskt syfte och begränsar alkoholens tillgänglighet. Begränsningen kommer till stånd genom att Bolaget enligt alkohollagen (2010:1622) och avtalet med staten dels har kontroll över butiksetableringar och öppettider, dels ser till att alkoholdrycker inte lämnas ut till personer som är under 20 år eller är märkbart påverkade eller då det finns anledning anta att varan är avsedd att olovligt tillhandahållas någon.

Bolagets verksamhet och förutsättningarna för denna regleras, förutom i bolagsordningen, huvudsakligen i

- alkohollagen, och
- avtal mellan staten och Bolaget.

2. Särredovisning

Konkurrensutsatt verksamhet ska särredovisas, i den mån samma syfte inte uppnås genom att verksamheten bedrivs i ett separat bolag. Den konkurrensutsatta verksamheten ska bära sina egna kostnader inklusive kapitalkostnader. Särredovisningen syftar till att säkerställa att så sker och att lämna sådan redovisning att detta kan kontrolleras.

3. Soliditetsmål

Soliditeten, beräknad som eget kapital i procent av balansomslutningen, bör uppgå till 20 - 30 procent.

4. Räntabilitetsmål

Räntabiliteten, beräknad som årets resultat i procent av genomsnittligt eget kapital, ska långsiktigt motsvara den tioåriga obligationsräntan (genomsnittligt beräknad för räkenskapsåret) med ett tillägg av sju procentenheter.

Om räntabiliteten varaktigt överstiger räntabilitetsmålet, bör detta på sikt komma kunderna till godo genom anpassning av handelsmarginalen.

5. Handelsmarginal och effektivitet

Utifrån bolagets uppdrag enligt punkt 1 ska verksamheten bedrivas ekonomiskt effektivt. Vid fastställande av handelsmarginalen ska Bolaget beakta att man, med utnyttjande av lämpliga effektivitets- och produktivitetsförbättringar och sådana

faktorer i övrigt som Bolaget kan påverka, får täckning för sina kostnader och att staten får skälig avkastning i enlighet med angivet räntabilitetsmål.

Bolaget ska årligen redovisa – genom nyckeltal eller på annat lämpligt sätt – hur räntabilitetsmålet uppnåtts, resultatet av åtgärder för effektivitets- och produktivitetsförbättringar, vilka faktorer som påverkat handelsmarginalen samt jämförelser i dessa avseenden med omvärlden.

6. Utdelning

Utdelningen bör, under förutsättning att aktiebolagslagens utdelningsregler medger detta, uppgå till ett belopp motsvarande 80-100 procent av årets resultat efter skatt med beaktande av soliditetsmålet.

7. Giltighet

Denna ägaranvisning ersätter den ägaranvisning som antogs på stämma i bolaget den 24 november 2008. Ägaranvisningen gäller till dess bolagsstämma meddelar annat.

Building a better
working world

Bilag 3

Revisors rapport i enlighet med 7 § lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m m

Till årsstämman och styrelsen för Systembolaget AB, Org nr 556059-9473

Enligt Lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m m (i fortsättningen benämnd transparenslagen) ska bolagets revisorer för varje räkenskapsår granska om en öppen redovisning och en separat redovisning har fullgjorts i enlighet med bestämmelserna i transparenslagen, vilket vi i egenskap av revisorer i Systembolaget AB har gjort för räkenskapsåret 2013 genom en översiktlig granskning. Enligt transparenslagen får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om redovisning och revision. Eftersom sådana föreskrifter inte utfärdats har bolaget gjort sin egen tolkning av transparenslagen och upprättat sin redovisning för räkenskapsåret 2013 i enlighet därmed.

Det är bolagets ansvar att tillse att redovisningsskyldigheten fullgörs. Det är vårt ansvar som revisorer i bolaget att uttala oss om huruvida denna skyldighet har fullgjorts.

Den översiktliga granskningen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing, ISA, och god revisionssed i övrigt har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har. På grund av avsaknad av föreskrifter kan vi vidare inte entydigt uttala oss om huruvida Systembolaget fullgjort sin skyldighet i enlighet med lagstiftningens intentioner. Sålunda kan det inte uteslutas att en annan tolkning än Systembolagets kan gälla.

Baserat på vår översiktliga granskning av efterlevnaden av nämnda lag gör vi följande uttalande med begränsad säkerhet.

Det har inte kommit fram några omständigheter under vår översiktliga granskning som tyder på att Systembolaget inte fullgjort sina skyldigheter i enlighet med transparenslagen.

Stockholm den 20 februari 2014

Ernst & Young AB

Åsa Lundvall
Auktoriserad revisor

Revisorsyttrande om huruvida årsstämman riktlinjer om ersättningar till ledande befattningshavare har följts

Till årsstämman i Systembolaget AB, org.nr 556059-9473

Vi har granskat om styrelsen och verkställande direktören för Systembolaget AB under år 2013 har följt de riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare som fastställts på årsstämman den 19 april 2012 respektive årsstämman den 25 april 2013.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att riktlinjerna följs och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att tillse att riktlinjerna följs.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att lämna ett yttrande, grundat på vår granskning, till årsstämman om huruvida riktlinjerna har följts. Vi har utfört granskningen enligt FARs rekommendation RevR 8 Granskning av ersättningar till ledande befattningshavare. Denna rekommendation kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför granskningen för att uppnå rimlig säkerhet att årsstämman riktlinjer i allt väsentligt följts.

Granskningen har omfattat bolagets organisation för och dokumentation av ersättningsfrågor för ledande befattningshavare, de nya beslut om ersättningar som fattats samt ett urval av de utbetalningar som gjorts under räkenskapsåret till de ledande befattningshavarna. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska genomföras, bland annat genom att bedöma risken för att riktlinjerna inte i allt väsentligt följts. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevant för riktlinjernas efterlevnad i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll.

Vi anser att vår granskning ger oss rimlig grund för vårt uttalande nedan.

Uttalande

Vi anser att styrelsen och den verkställande direktören för Systembolaget AB under 2013 följt de riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare som fastställdes på årsstämman den 19 april 2012 respektive årsstämman den 25 april 2013 med följande avvikelse. Bolaget avviker från riktlinjerna vad avser en befattningshavare vilken sedan tidigare har förmånsbaserat avtal med pensionsålder 60 år. Detta avtal har inte omförhandlats. Bolaget informerar om orsakerna till avvikelsen i årsredovisningen.

Stockholm den 20 februari 2014

Ernst & Young AB

Åsa Lundvall
Auktoriserad revisor

BOLAGSORDNING

Organisationsnummer: 556059-9473

§ 1 Firma

Bolagets firma är Systembolaget Aktiebolag.

§ 2 Styrelsens säte

Bolagets styrelse ska ha sitt säte i Stockholm.

§ 3 Verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet ska vara att bedriva detaljhandel med spritdrycker, vin, starköl, andra jästa alkoholdrycker och alkoholfria drycker, bedriva sådan partihandel som avses i 5 kap. 1 § tredje stycket alkohollagen (2010:1622), informera om de risker som är förenade med konsumtion av alkoholdrycker samt att bedriva därmed förenlig verksamhet.

§ 4 Aktiekapital

Bolagets aktiekapital ska utgöra lägst etthundratjugofemmiljoner (125 000 000) kronor och högst femhundramiljoner (500 000 000) kronor.

§ 5 Antalet aktier

Antalet aktier ska vara lägst etthundratjugofemtusen (125 000) och högst femhundra-tusen (500 000).

§ 6 Styrelse och revisorer

Bolagets styrelse ska, till den del den utses av bolagsstämman, bestå av lägst sex (6) och högst nio (9) ledamöter utan suppleanter. Bolagsstämman ska utse styrelseordföranden. Om ordföranden lämnar sitt uppdrag under mandattiden ska styrelsen inom sig välja ordförande för tiden intill utgången av den bolagsstämma då ny ordförande väljs av stämman.

Bolaget ska ha en (1) eller två (2) auktoriserade revisorer med eller utan en (1) eller två (2) revisorssuppleanter eller ett (1) registrerat revisionsbolag som revisor.

Bolaget ska ha tre (3) lekmannarevisorer och tre (3) suppleanter för lekmannarevisorerna. Lekmannarevisorer och suppleanter för dem utses av riksdagsstyrelsen. Uppdraget som lekmannarevisor ska gälla till slutet av den första årsstämma som hålls efter det år då lekmannarevisorn utsågs.

§ 7 Kallelse till bolagsstämma

Kallelse till årsstämma samt kallelse till extra bolagsstämma där fråga om ändring av bolagsordningen ska behandlas, utfärdas tidigast sex (6) veckor och senast fyra (4) veckor före stämman. Kallelse till annan extra bolagsstämma ska utfärdas tidigast sex (6) veckor och senast tre (3) veckor före stämman.

Kallelse till bolagsstämma ska skickas med post till aktieägaren samt ska ske genom annonsering i Post- och Inrikes Tidningar samt på bolagets webbplats. Vid tidpunkten för kallelse ska information om att kallelse skett annonseras i Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet.

§ 8 Räkenskapsår

Bolagets räkenskapsår ska vara kalenderår.

§ 9 Riksdagsledamots deltagande i bolagsstämma

Om bolaget har mer än femtio (50) anställda har riksdagsledamot rätt att, efter anmälan till styrelsen, närvara vid bolagsstämma och i anslutning till denna ställa frågor. Anmälan bör vara styrelsen tillhanda en (1) vecka i förväg. Underrättelse om tid och plats för bolagsstämma ska sändas med brev till riksdagens centralkansli i anslutning till utfärdandet av kallelsen till stämman.

Antagen vid bolagsstämma den 24 april 2014.

Socialdepartementet

*Enheten för familj och sociala tjänster***Anförande om ekonomiska mål vid årsstämma för
Systembolaget AB**

Tack för ordet.

Systembolaget har ensamrätt på att bedriva detaljhandel med spritdrycker, vin och starköl i Sverige. Detta har politikerna hittat på.

Detta för att begränsa alkoholens tillgänglighet för att begränsa konsumtionen av folkhälso- och socialpolitiska skäl.

Begränsningen sker på flera sätt genom att:

- Systembolaget har kontroll över antal butiker, var butikerna finns och vilka öppettider de har
- alkoholdrycker inte lämnas ut till personer under 20 år, eller som är märkbart påverkade eller om det finns anledning att anta att varan ska lämnas vidare till minderåriga

Det är socialpolitiska skäl som ligger bakom monopolet och det betyder inte att det vi inte som ägare samtidigt tycker det är viktigt att ställa krav på en sund och effektiv organisation och ekonomi.

Punkten gällande ekonomiska mål är viktig. Vi vill ge bolaget möjlighet att kunna kombinera ett ansvarsfullt och hållbart arbete som främjar god effektivitet och ett väl avvägt risktagande.

Från och med 2012 upprättar inte Systembolaget någon koncernredovisning. Med anledning av det förändrades förutsättningar för befintliga ekonomiska mål och behov av en översyn av dessa mål. Finansmarknadsminister Peter Norman tog 2012 initiativet till att se över processen för hur vi fastställer och följer upp ekonomiska mål för de statliga bolagen. Som ett led i det arbetet ska vi idag besluta om nya mål för Systembolaget.

Målen fastställs inom tre kategorier; kapitalstruktur, lönsamhet och utdelningsnivå och jag vill i samband med detta beslut ge en kort bakgrund till vart och ett av de olika målen.

Lönsamhetsmål

Lönsamhetsmålet ska ge uttryck för en ambitiös, men samtidigt uppnåelig målbild för bolaget. En viktig byggsten i denna analys är kostnaden för eget kapital som utgör ett golv för lönsamhetsmålet. Detta för att säkerställa att bolaget drivs på ett effektivt sätt.

Systembolagets verksamhet är inte investeringstung och en stor del av kapitalet är icke fysiskt kapital. Måttet är avkastning på eget eller kapital blir ju mycket volatilt när kapitalbasen är liten. Systembolaget ska inte heller driva en vinstmaximerande verksamhet, utan det centrala för ägaren är att säkra att Systembolaget – förutom att fullfölja det sociala uppdraget, drivs så kostnadseffektivt som möjligt. Därför rekommenderas ett effektivitetsmått. Arbetet med att ta fram ett effektivitetsmått fortsätter efter denna stämma och ska vara presenteras senast till bolagsstämman 2015.

Idag görs därför enbart en justering av nivån på nuvarande lönsamhetsmål för att det anpassa det till att Systembolaget inte längre upprättar en koncernredovisning. Målet ska således nu motsvara den tioåriga obligationsräntan med ett tillägg av sju procentenheter.

Kapitalstrukturmål

För Systembolaget föreslås målet för soliditeten ändras till ett intervall på mellan 20-30 procent. Soliditeten beräknas som eget kapital i förhållande till balansomslutningen. Nivån är en anpassning till att Systembolaget inte längre upprättar en koncernredovisning.

Utdelningspolicy

Utdelningspolicyn syftar till att tillförsäkra ägaren en direktavkastning. Den ska vägas mot framtida kapitalbehov och bolagets finansiella ställning.

I Systembolagets fall ska ordinarie utdelning uppgå till mellan 80 och 100 procent av årets resultat efter skatt med beaktande av soliditetsmåle. Det innebär att tillräckligt med kapital behålls i bolaget för att övriga ekonomiska och strategiska mål ska uppnås på lång sikt.

De årliga besluten om utdelning ska beakta att av bolaget kan genomföra sin strategi, hålla den finansiella ställningen samt övriga ekonomiska mål satta av ägaren.

Förutsättning och uppdrag

Under arbetet med att ta fram de här målen har en omfattande analys av bolagets verksamhet gjorts. Vi vill sätta mål som harmonierar väl med bolagets strategiska plan. Utgångspunkten i projektet har varit att Systembolagets uppdrag kvarstår oförändrat. Inget dåligt uppdrag!

Uppföljning och tolkning

De föreslagna ekonomiska målen ska följas upp i dialog mellan ägare och styrelse. Dialogen fungerar mycket bra mellan Systembolaget och Socialdepartementet.

De ekonomiska målen är långsiktiga. Därför är det naturligt att målen, på grund av årliga fluktuationer i resultatet, till exempel konjunkturbetingade, överskrids vissa år medan de underskrids andra år.

En förutsättning för monopolets och Systembolagets framtid är att såväl kunder som allmänhet har ett förtroende för Systembolaget och rätten att ensamt bedriva detaljhandel med alkoholdrycker. Oerhört glädjande att se hur förtroendesiffrorna ökat från 49 procent till 72 procent och 82 procent i kundnöjdhet – all time high! Samtidigt måste Systembolaget ha en god service.

Jag kan konstatera att bolaget de senaste åren har Systembolaget fått mycket goda resultat från allmänhet när det gäller service och kundnöjdhet. Stor stolthet för oss som ägare framföra allt för ordförande, styrelse, vid och medarbetare. Ni har all anledning att vara stolta Jag är övertygad om att bolaget och den nya styrelsen även fortsättningsvis kommer att arbeta hårt för att vårda detta fina varumärke på ett ansvarsfullt sätt.

Avslutning – tack

Jag hoppas få återkomma med lite mer av tack ikväll på middagen, men vill just nu bara avslutningsvis vilja tacka Systembolaget för ett gott samarbete i den här för oss som ägare så viktiga processen om ekonomiska mål. Ett samarbete som nu fortsätter med arbetet med att ta fram ett effektivitetsmått.

Stort tack!

Tack också för uppmärksamheten.